

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/41/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113232477
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8113232477.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 01 Bratislava, IČO 35 831 154, zastúpený Jánom Šoltésom, advokátom, AK so sídlom Karadžičova 8, 810 00 Bratislava, proti žalovanému D. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, XXX XX D., za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, 080 05 Prešov, IČO 42 176 778, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, AK so sídlom Svidník, Sov. hrdinov 163/66, o zaplatenie 628,03 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu v Prešove, č.k. 20C 135/2013-87 z 28.11.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka.

Priznáva vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 33,97 eur, ktoré je povinný zaplatiť žalobca na účet vedľajšieho účastníka - právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, advokáta vo Svidníku v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zastavil konanie o zaplatenie sumy 275 eur. Žalobu zamietol, žalovanému náhradu trov konania nepriznal a zaviazal žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 23,66 eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Igora Šafranka, advokáta do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žaloba nebola podaná dôvodne, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu inak je neplatná. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný je 25 rokov nevidiaci. Pre písomné právne úkony je potrebná potom úradná zápisnica, pričom táto sa nevyžaduje ak sa majú schopnosť oboznámiť s obsahom právneho úkonu takýto účastníci a sú schopní vlastnoručne listinu podpísať. Žalovaný nebol schopný podpísať úverovú a k podpisu zmluvy došlo takým spôsobom, že pri podpise zmluvy žalovanému manželka držala ruku. Z toho dôvodu mal súd prvého stupňa za to, že nebola dodržaná písomná forma a v takomto prípade bolo možné uplatniť nárok s titulom bezdôvodného obohatenia. Keďže žalovaný vrátil úver vrátane príslušenstva súd žalobu zamietol.

Výrok o trovách konania odôvodnil § 142 ods. 2 a § 146 ods. 2 veta 2 O.s.p., pokiaľ išlo o trovy konania medzi žalobcom a žalovaným. Náhradu trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka priznal v súlad s ustanovením § 9, 10, 13a ods. 1, 15 písm. a/, 16 ods. 3 a ods. 4, 17 ods. 1, 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka podľa § 149 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku v časti rozhodnutia o náhrade trov konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom podal odvolanie žalobca. Dôvodom tohto odvolania bola tá okolnosť, že združenia, ktoré vznikli na ochranu spotrebiteľa a jeho práv vznikli práve ako hlavnou náplňou činnosti chrániť aktívne

spotrebiteľa. Okrem toho súd prvého stupňa s účinnosťou od 1. mája 2014 ex lege prihladá na premlčanie vo veciach spotrebiteľských zmlúv. Podania vedľajšieho účastníka sú formulárové a tým, že súdy Slovenskej republiky chránia spotrebiteľa vysokým štandardom nie je potrebné, aby túto úlohu plnil aj tretí subjekt. Zároveň je potrebné prihladiť aj na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Určite je dôležité aj rozlišovať medzi právom na právnu pomoc a nárokom na náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc. Vo vzťahu k neúčelnosti trov konania poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu ČR IV. ÚS 3259/11, III. ÚS 3303/11 a I. ÚS 988/12. Práve účelnosť je podmienkou priznania náhrady trov konania. Vedľajší účastník vstupuje hromadne do spotrebiteľských sporov bez znalosti predmetu konania a v každom konaní zastúpený advokátom je bez toho, či ide o právne alebo skutkovo náročný spor. Vzhľadom na povinnosť súdu prihladiť na premlčanie už v súvislosti s novelou Občianskeho zákonníka je zrejmé, že účelom vstupu vedľajšieho účastníka do konania a vyčíslenia a uplatnenia náhrady trov je vlastne zisk v tomto smere. Pre jednotný výklad a aplikáciu právnych predpisov je potrebné prihladiť potom aj na stanovisko Najvyššieho súdu SR, ktorý okrem iného v svojej rozhodovacej činnosti zjednocuje stanovisko pre konkrétny právny problém, pretože je nevyhnutné zachovať princíp právnej istoty. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia iných odvolacích súdov v Košiciach, v Bratislave, v Nitre, ktorí poukazujú na neúčelnosť takýchto trov právneho zastúpenia vo veciach vedľajšieho účastníka a jeho vstupu do konania. Okrem toho združenie disponuje dostatočným personálnym aj finančným vybavením na to, aby svedomite vykonával svoju činnosť. Preto argumentácia súdov, že združenie na ochranu spotrebiteľa poskytuje pomoc nie len v konaní pred súdom je nelogická. Tiež je nesprávny argument súdov, keď podľa týchto by právny zástupca vedľajšieho účastníka mal právo na náhradu trov konania, keď ho má aj právny zástupca žalobcu. Otázka nevyhnutnosti právnej pomoci na to, aby bolo konanie spravodlivé sa musí posudzovať vzhľadom na skutočnosti a okolnosti osobitné pre každú vec a závisí aj od závažnosti konania, zložitosti uplatneného práva ako aj od schopnosti žalobcu účinnej obhajovať vec. To znamená, že zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom neznamenať aj automatické právo na náhradu trov konania. Nemožno prihladiť ani na ustanovenie § 47 ods. 2 Ústavy SR, preto navrhol, aby bolo zmenené rozhodnutie súdu prvého stupňa tak, že náhradu trov vedľajšieho účastníka neprizná.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril aj vedľajší účastník. Tento navrhol v celom rozsahu potvrdiť rozhodnutie súdu prvého stupňa. Zmysel vedľajšieho účastníctva sa v danom prípade naplnil. Vedľajší účastník poskytol žalovanú spotrebiteľovi skutočnú pomoc v spore. Pokiaľ ide o náhradu trov vedľajšieho účastníka, keďže z viacerých rozhodnutí aj Krajského súdu v Prešove vyplýva, že právne zastúpenie advokátom považujú za účelne nakoľko právne kvalifikované podania prispievajú k účinnej ochrane od žalovaného. Judikatúra Súdneho dvora EÚ nevidí žiaden dôvod na neposkytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe a ide o rozsudok súdneho EÚ, sp. zn. C279/09. Procesná aktivita vedľajšieho účastníka evidentne súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľa a následne aj inštitút náhrady trov konania môže byť prostriedkom ochrany takéhoto spotrebiteľa, čiže mu nemožno uprieť ani istý sankčný charakter. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7NCdo 4/2010. Občiansky súdny poriadok umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. V odvolaní žalobca sa žalobca snaží o presedenie diskriminačnej zásady. Preto navrhol rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom ako vecne správne potvrdiť a priznať aj náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby, t.j. vyjadrenie k odvolaniu a režijný paušál, v sume 33,97 eur podľa § 14, 11 ods. 1 písm. b/ a 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z..

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1, 2 O.s.p., a to bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

So zreteľom na obsah odvolania žalobcu v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok napadnutého rozsudku o trovách vedľajšieho účastníka, a preto ostatné výroky tohto rozsudku, ktoré odvolaním neboli napadnuté neboli ani v odvolacom konaní preskúmané a ako také nadobudli právoplatnosť podľa § 206 ods. 2 veta 1 O.s.p.. Vo vzťahu k výroku o trovách vedľajšieho účastníka súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Na týchto skutkových zisteniach sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal (§ 142 ods. 1 O.s.p.).

Ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo (§ 142 ods. 2 O.s.p.).

Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva, alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je (§ 93 ods. 1 O.s.p.).

Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (§ 93 ods. 2 O.s.p.).

Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh (§ 93 ods. 3 O.s.p. v znení platnom do 31.12.2014).

V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 O.s.p.).

V intenciách takéhoto postupu súdu prvého stupňa (ktorý žiadnym z účastníkov v odvolacom konaní spochybnený nebol) možno konštatovať, že priznanie náhrady trov konania vedľajšieho účastníka, ktorý podľa názoru súdu prvého stupňa dosiahol vo veci čiastočný úspech, je správne. Vedľajší účastník je plne legitimovaným subjektom na vystupovanie v tomto konaní a to subjekt, ktorý ochraňuje práva spotrebiteľa v zmysle § 93 ods. 2 O.s.p. Právo na právne zastúpenie je garantované Ústavou Slovenskej republiky a vedľajší účastník ako právnická osoba - Združenie na ochranu spotrebiteľa, teda občianske združenie, nemôže byť výnimkou v tom smere, že by sa takému účastníkovi malo toto ústavné právo odopierať. Nemožno súhlasiť s názorom, že občianske združenie, ktoré bolo založené na ochranu práv občana - spotrebiteľa, musí vo svojej podstate samo o sebe zabezpečovať aj právne služby a ochranu práv spotrebiteľa po právnej stránke. Zabezpečenie právneho zástupcu z radov advokátov je plne v súlade s plnením účelu a poslania tohto občianskeho združenia, pretože najmä v súčasnosti, pri komplikovanej právnej úprave a často meniacej sa legislatíve, pri potrebe naštudovania a zvládnutia noriem Európskej únie je nepochybné, že zastupovanie kvalifikovaným právnym zástupcom z radov advokátov je nutné a žiaduce, pričom nijakým spôsobom sa takto nespochybňuje podstata a poslanie občianskeho združenia. Práve naopak, ide o prejav zodpovedného a kvalifikovaného prístupu pri ochrane práv spotrebiteľa. V tejto súvislosti je potrebné poukázať tiež na to, že samotný žalobca je v konaní zastúpený advokátskou organizáciou.

Pokiaľ žalobca vo svojom odvolaní namieta okolnosť, že vedľajší účastník vstupuje do celého radu sporov vedených na jednotlivých okresných súdoch a je pritom motivovaný len možnosťou dosiahnutia zisku na trovách konania, nie je možné súhlasiť s tým, že by bolo preukázané, že motiváciou vstupu vedľajšieho účastníka do konania je len zisk a tomuto postupu nemožno nič vyčítať, pokiaľ takýmto spôsobom vedľajší účastník naplňa svoje základné poslanie v rovine ochrany práv spotrebiteľa. Priznanie náhrady trov konania je záležitosťou len sekundárnou, ktorá je aktuálna až vtedy, ak vedľajší účastník spolu s hlavným účastníkom dosiahne vo veci aspoň čiastočný úspech a ide o okolnosť prirodzenú, založenú na právach garantovaných O.s.p.

Zásada účinnej súdnej ochrany ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovolávali právnické osoby a pomoc poskytnutá na základe takejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom. Zo strany vedľajšieho účastníka teda ide o plne eurokonformný prístup pri riešení právneho zastúpenia aj v tejto právnej veci.

Naviac je potrebné poukázať na to, že ochrana práv spotrebiteľa v tomto konaní zo strany vedľajšieho účastníka bola účinná aj z toho dôvodu, že po vstupe do konania sa vedľajší účastník vo veci vyjadril, navrhol žalobu zamietnuť a tento návrh aj náležite odôvodnil, čo bol úkon nepochybné na prospech spotrebiteľa, teda žalovaného v tomto konaní.

Pokiaľ ide o okolnosť, že združenie môže požívať prostriedky poskytované štátom na podporu ochrany spotrebiteľa, táto okolnosť nie je z pohľadu priznania náhrady trov konania právne významná.

Pokiaľ ide o aplikáciu uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo 5/2013, je potrebné konštatovať, že trovy vynaložené na právne zastúpenie tohto vedľajšieho účastníka nemožno považovať za neúčelné, nakoľko podania právnej zástupkyne vedľajšieho účastníka v spise sú kvalifikované a prepracované a navyše v spise neexistuje dôkaz, že tento vedľajší účastník, teda Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa POS vstupuje do veci spotrebiteľského charakteru hromadne.

Správne preto postupoval súd prvého stupňa, pokiaľ priznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi, tieto trovy súd prvého stupňa náležite vypočítal a odôvodnil v odôvodnení svojho rozhodnutia v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov a ustálil tieto trovy na celkovú sumu 23,66 Eur.

Preto postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žalobca ako účastník, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal, nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Vedľajší účastník mal úspech vo veci v celom rozsahu, preto mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu žalobcu podľa § 13a a ods. 1 písm. c/ vyhl. č. 655/2004 Z.z., 39,83 eur - polovičný úkon podľa § 13 a ods. 2 písm. b/ vyhl. č. 655/2004 Z.z. 19,90 eur a 1x režijný paušál 8,39 podľa § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z., spolu 28,31 eur. K tomu pripadol 20% DPH (5,66 eur), spolu by právne zastúpenia predstavovali sumu 33,97 eur.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.